ILAVSKÝ MESAČNÍK

2

Kultúrno-spoločenské noviny obyvateľov mesta Ilava | Ročník XV. | február 2009 | Cena: 0,20 € (6 Sk)

Ocenenie v Györi

Dňa 21. januára 2009 sme sa spolu s Miroslavom Tomanom – pracovníkom mestskej knižnice - ako i primátorom Ing. Štefanom Daškom zúčastnili na slávnosti s viacročnou tradíciou, Dňa maďarskej kultúry.

Na túto slávnosť sme boli pozvaní primátorom mesta Györ a jeho zastupiteľským zborom, menovite Lajosom Ferenczym a predsedom Spolku Gábora Barossa – Dr. Péterom Schmidtom. Podujatie sa konalo v Richterovej koncertnej sále v Györi a boli na nej ocenení niektorí významní občania mesta z oblasti kultúry. Nakoľko ocenených ľudí vyberá a schvaľuje mestské zastupiteľstvo, boli sme s pánom primátorom veľmi milo prekvapení, že medzi ocenenými sme boli aj my dvaja. Pán primátor Daško za spoluprácu, ktorú naďalej veľmi intenzívne rozvíja nielen medzi Ilavou a Györom: chce ju rozšíriť aj na české Klimkovice a poľský Mikolow v rámci Vyšegrádskej štvorky. Ja som dostala ocenenie za prácu môjho nebohého manžela Ing. Jozefa Sabadku, ktorý sa ako bývalý primátor Ilavy v r. 1992 zaslúžil o založenie tejto spolupráce.

Účastníci delegácie v Györi. Foto M. Toman

Preto mi je veľkou cťou a s úctou úprimne ďakujem našim priateľom z Györu, že ani po 5 rokoch, ktoré tento rok uplynú od tragickej smrti môjho manžela, na neho nezabúdajú a uctia si ho kvetmi a pietnou spomienkou vždy, keď prídu na návštevu do Ilavy. Preto chcem ešte raz v mene našej delegácie veľmi srdečne poďakovať za pozvanie a ocenenie, pretože sme ho dostali ako prví zahraniční hostia v celej histórii mesta Györ.

Marta Sabadková

Mestský úrad Ilava pozýva občanov na verejné mestské zastupiteľstvo, ktoré sa uskutoční 3. marca od 15.30 hod. vo veľkej sále Domu kultúry Ilava.

V tomto čísle...

- Rozhovor s PhDr. J. Genzorom
- Novinky v ilavskom školstve
- Činnosť Spevokolu za r.2008

Ilavčania v Európskom parlamente

Plní očakávania sme nastupovali v podvečer 19. 1. do autobusu - smer Brusel. Naším cieľom bola návšteva európskeho parlamentu v Bruseli, na ktorú nás pozvali naši europoslanci, pán Milan Gaľa, Zita Pleštinská a Peter Šťastný. Hoci sme boli z viacerých miest Slovenska a osobne sme sa všetci nepoznali, čoskoro panovala v autobuse dobrá nálada a dlhá cesta za naším cieľom veselo ubiehala. Slnkom zaliaty Brusel nás privítal výnimočne teplým počasím.

Po ubytovaní v hoteli USTEL a osvieżení po dlhej ceste sa mnohí z nás vybrali na prehliadku mesta. Prekvapilo nás starobylými stavbami a kultúrnymi pamiatkami. Večer sme sa s našimi europoslancami stretli v hotelovej reštaurácii na večeri. Navzájom sme si vymieňali svoje poznatky a skúsenosti. Otázkam nebolo konca kraja. O zábavu a dobrú náladu nebola núdza a veru zazneli aj slovenské pesničky, pri ktorých vynikol zvučný hlas p. Pleštinskej.

Atómium – novodobý symbol Bruselu.

V stredu ráno, 21. 1. 2009, nás čakala vytúžená prehliadka Európskeho parlamentu.

Budova nás prekvapila svojou veľkosťou a impozantnosťou. Europoslanci nám rozprávali o svojej práci a odpovedali na naše zvedavé otázky. Potom sme sa odobrali priamo na balkón rokovacej sály, kde sme mohli naživo sledovať zasadanie. Po rozlúčke s parlamentom sme počas voľného programu nakúpili suveníry pre blízkych. Nesmeli chýbať typické bruselské pralinky. O 15.00 nás čakala prehliadka mesta s p. Alenkou Staňovou, ktorá nám ukázala všetky kultúrne pamiatky mesta. Po namáhavom dni plnom zážitkov sme sa opäť stretli v reštaurácii Chez Leon s našimi europoslancami. Vo štvrtok nás čakala prehliadka Atomia, ktoré v roku 1958 vytvoril Ing. Andrej Waterkein. Z výšky 102 m sme sa lúčili s Bruselom. Čakala nás už iba dlhá cesta domov. Za všetkých účastníkov chcem poďakovať našim europoslancom za nevšedný zážitok.

Ing. Libor Poruban (účastník zájazdu, poriadaného SDKU za okres Ilava)

Oznámenie o voľbách prezidenta

V zmysle § 3, ods.2 a 3 zák.č.46/99 Z. z. Zo dňa 18. 3. 1999 o spôsobe voľby prezidenta Slovenskej republiky, o ľudovom hlasovaní a jeho odvolaní a doplnení niektorých ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov

primátor mesta Ing. Štefan DAŠKO

určuje

volebné okrsky a osobitný volebný okrsok pre voľby prezidenta SR dňa 21. 3. 2009

v Ilave nasledovne:

Okrsok č. 1 budova DK Ilava:
Ulice: Kukučínova, SNP, Záhumenská, Mierové námestie, Košecká, Farská, Moyzesova a Ružová

Okrsok č. 2 Základná škola Ul. Medňanská:
Medňanská, Skala, Jesenského, Hollého, Kalinčiakova

Okrsok č. 3 Obchodná akadémia Ul. Hviezdoslavova
Ľudovíta Štúra, Štefánikova, Hviezdoslavova, Pivovarská, Sládkovičova

Okrsok č. 4 Technické služby mesta
Sihoť, kpt. Nálepku, Záhradnícka, J.L.Bellu, Hurbanova, Nádražná

Okrsok č. 5 Kultúrno-spoločenský dom Klobušice
celé Klobušice

Okrsok č. 6 Kulúrny dom Iliavka
celá Iliavka

Okrsok č. 7 – Osobitný volebný okrsok
zriadený v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody

Pohľad na započaté stavebné práce - odhŕňanie ornice na pripravované viacposchodové bytovky, ktoré budú susediť s ulicou SNP. -MT-

Matrika

Narodenie:
Natália Behancová
Juraj Zobka
Jakub Krajčovič
Lenka Sláviková

Manželstvo uzavreli:
Jana Slugeňová
a Vladimír Kvasnica

Blahoželáme jubilantom:
75 rokov:
Erika Bakošová
Kamil Remšík

80 rokov:
Oľga Furdošová
Helena Prekopová

85 rokov:
Ferdinand Čepák

Navždy nás opustili:
František Meliš
Paulína Gajdošíková
Ing. Miroslav Žmolík
František Vrždák

Okienko do štatistiky:
Za sledované obdobie sa do nášho mesta prihlásili 3 občania k trvalému pobytu, 11 bolo z trvalého pobytu odhlásených.

Spomienka

Dňa 26. 2. uplynulo 20 rokov, čo nás navždy opustil náš milovaný manžel, otecko a deduško

Dominik Filip.

Kto ste ho poznali a mali radi, venujte mu s nami tichú spomienku.
Ďakuje manželka a deti s rodinami

Z krátkych oznamov...

- Obvodný úrad v Trenčíne – odbor civilnej ochrany a krízového riadenia so sídlom Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín informuje občanov mesta, že preskúšanie prevádzkyschopnosti systémov varovania obyvateľstva - a to akustických sirén, sa v roku 2009 uskutoční dvojminútovým stálym tónom vždy o 12.00 hod. v nižšie uvedených termínoch: 13. marec, 17. apríl, 15. máj, 12. jún, 10. júl, 14. august, 11. september, 9. október, 13. november, 11. december.
-Ref. civilnej ochrany mesta Ilava-
- **Zberné suroviny Ilava, a.s. Žilina oznamujú, že od 26. 1. 2009 sa za kartón platí zberným surovinám 0,03 centa/kg bez DPH. Je prísny zákaz vyhadzovania lepenky pred zberné suroviny. Po zistení porušenia zákazu hrozí pokuta a budú vyvodené patričné dôsledky. -Ž-**
- Predovšetkým návštevníci mestskej knižnice v DK, mohli v uplynulých mesiacoch zaznamenať novú pracovnú silu - Miroslava Tomana. V roku 2008 ukončil magisterské štúdium na FF Trnavskej univerzity, odbor história. Od septembra pracuje aj v mestskom múzeu, kde v rámci pracovnej náplne i voľného času sa sústavne venuje zhromažďovaniu dobových dokumentov, ktoré sa viažu k dejinám Ilavy - a to od dobrovoľníkov, či z archívnych inštitúcií. Zároveň fotografuje súčasné dianie v meste. Všetky tieto materiály a postrehy pravidelne uverejňuje na internetových stránkach mesta ako aj na stranách Ilavského mesačníka. Tiež sa aktívne zapája do kultúrno - spoločenských aktivít v meste. Prajeme mu veľa síl do ďalšej činnosti. -r-
- **Združenie informatikov samospráv Slovenska ZISS sa zaviazalo na podnet ZMOS-u i spoločnosti e-slovensko zaviesť na webové stránky samospráv baner s linkom www.zodpovedne.sk, určený deťom, rodičom, učiteľom, vychovávateľom a všetkým, ktorým záleží na ochrane detí a mládeže pred zneužívaním internetu. Baner je od 10. 2. 2009 trvale umiestnený pod hlavnými aktualitami aj na ilavskej web stránke.**
Pre odbornú verejnosť sme pripravili okrúhly stôl, ktorý sa uskutočnil dňa 3. februára 2009 v Bratislave. Témou diskusie bolo online šikanovanie. Pozvanie prijali zástupcovia ministerstiev (Ministerstvo školstva, kultúry), predstavitelia tretieho sektora (Unicef, Palackého Univerzita Olomouc), súkromného sektora (Microsoft, Telefónica O2 a mnohí ďalší).
-MP-

Karnevaly v materských školách

Viete, čo je karneval? Podľa našich detí je to tancovačka, na ktorú sa ľudia tešia celý rok, všelijako sa na ňu poobliekajú, pomaľujú a jedia na nej šišky.

A môžem povedať, že majú pravdu. 16. februára popoludní potrebovali šikovní rodičia len pár minút, aby svoje deti vo vestibule DK premenili na rôzne zvieratká, princezné, motýle, supermanov, opravárov, indiánov, pirátov.

K dobrej nálade prispeli veselé pesničky, sladká odmena a bohatý výber v bufete.

Poďakovať a pochváliť treba aj pani učiteľky za ich nápadité kostýmy, tety kuchárky za vynikajúce tradičné šišky, ostatné zamestnankyne materskej školy a zamestnancov DK Ilava za ich pomoc pri organizovaní karnevalu.

-JH-

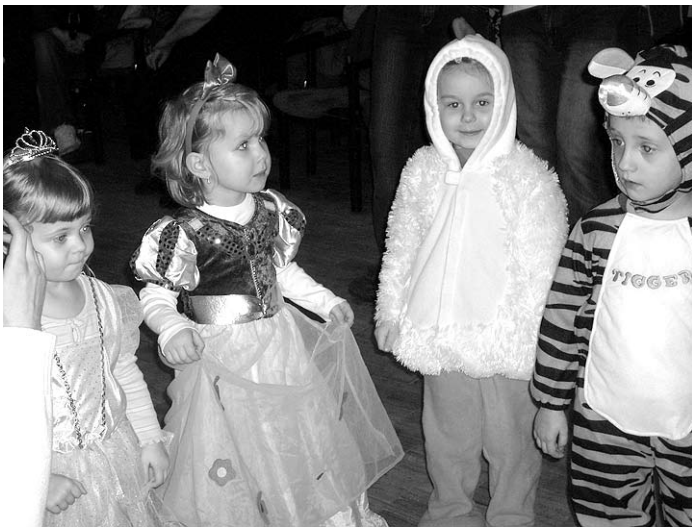

Dňa 9.2.2009 sa v priestoroch KD Klobušice, konal už tradičný karneval detí MŠ Klobušice na ktorom sa rodičom a občanom predviedli naši najmenší. Celá táto akcia sa niesla vo vynikajúcej nálade. Nechýbali súťaže, pekné pesničky a básničky v podaní malých talentov, no najväčším lákadlom bola tombola. Aj napriek skutočnosti, že z dôvodu výpadku elektriny bola táto akcia ukončená o niečo skôr ako bolo plánované, bolo naozaj skvele a všetci sa už tešíme na karneval, ktorý sa bude konať opäť o rok.

-mh-

ANKETA

Ako ste prežili fašiangy?

❍**Ako po iné dni, s priateľmi som nezabudol navštíviť aspoň jeden ples. Fašiangy som vnímal aj cez žalúdok – varia sa počas neho špeciálnejšie jedlá. (MZ)**

❍Aj veselo – na plese, aj smutno. V pracovnom zanietení, s veľkou rýchlosťou, ktorá sa hrnie k veľkonočnému obdobiu. Vianoce boli časom očakávania, Veľká noc je vyvrcholením ľudských túžob –treba si to viac uvedomiť, veď prináša oslobodenie. Nielen po fašiangu, ale každý deň. (AH)

❍**Ak mám úprimne povedať, bol som prvýkrát po rokoch na plese. Atmosféra bola úžasná, rezne ešte lepšie ☺. Zabavil som sa, bola dobrá konštelácia ľudí. Zvyky ako také patria k slovenským tradíciám, treba ich uchovávať. (ĽG)**

❍Žiadno, ani neviem, že sú fašiangy, nestíham. Šišky som nepiekla, lebo ich neviem. (MT)

Osobnosť Ilavy

Jozef Genzor, jazykovedec, koreanista a filipinista, prekladateľ z angličtiny a kórejčiny, sa narodil 12. septembra 1939 v Trenčíne. Vyrastal v Ilave, kde vychodil školy, ktoré zavŕšil maturitou s vyznamenaním roku 1956. V tom istom roku začal študovať na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe odbory ruština - kórejčina, ale po prvom semestri špecializáciu zmenil na rýdzo orientalistickú: kórejčina - dejiny Ďalekého východu. Bol promovaný roku 1961 a v marci 1970 získal na tej istej univerzite titul PhDr.

V polovici augusta 1961 nastúpil do zamestnania v Kabinete orientalistiky SAV - dnes Ústav orientalistiky SAV a tomuto pracovisku zostal verný až dodnes. Výnimkou boli iba dva roky povinnej vojenskej služby a dva roky práce prekladateľa na obchodnom oddelení československého zastupiteľského úradu v Pchjongjangu v KĽDR.

Už od založenia vedeckej ročenky Asian and African Studies (AAS) roku 1965 pomáhal starším kolegom pri korigovaní textov a od roku 1969 doteraz pracuje ako výkonný redaktor ročenky AAS, od roku 1992 ústavného časopisu AAS. Po rokoch namáhavej a dôslednej činnosti sa mu podarilo zlikvidovaať dvojročné meškanie ročenky zavinené politickými a organizačnými problémami vydavateľstva SAV. V redaktorskej práci sa mimoriadne oceňuje jeho znalosť jazykov, precíznosť a „korektorské oko“, ktorému neuniknú chyby. Okrem toho bol v rokoch 1991-2001 výkonným redaktorom Human Affairs, časopisu spoločenskovedných pracovísk SAV, ktorému dal aj meno.

Od roku 1970 je členom Názvoslovnej komisie pri Úrade geodézie, kartografie a katastra SR, od roku 1997 je členom Pravopisnej komisie pri Jazykovednom ústave Ľ. Štúra SAV.

Je spoluautor publikácií - Jazyky sveta (1983, s V. Krupom a L. Drozdíkom), Jazyky sveta v priestore a čase (1996, s V. Krupom) a Písma sveta (1989, s V. Krupom). Je prekladateľ a spoluautor Slovníka cudzích slov (1997, 2005, 2008, s Ľ. Balážovou, J. Bosákom, I. Ripkom a J. Skladanou), kde spracoval písmená A-Ď,CH-I, U-Ž a prepracoval a upravil aj Stručný prehľad jazykov sveta pripojený na konci slovníka. Roku 1983 dostal prémiu Slovenského literárneho fondu za dielo Jazyky sveta (Obzor), v roku 1993 prémiu za preklad diela B. Harenberg a kol.: Monumenty (Fortuna Print) a v roku 2005 prémiu za preklad diela Kolektív: Kniha o vládnutí (Fortuna Print).

Doktor Jozef Genzor napísal viacero vedeckých a populárno-náučných článkov, množstvo vedeckých i populárno-náučných recenzií a publikoval veľa časopiseckých prekladov. Knižných prekladov má okolo 25, z nich treba vyzdvihnúť Umenie Orientu (Pallas 1972), Čarodejný strom. Filipínske rozprávky (Mladé letá 1975), ktoré vyšli dvakrát v nemeckej verzii (pre NSR a pre NDR) a v maďarskej a vo francúzskej verzii, Tajomstvá belasého draka. Kórejské mýty a povesti (Tatran 1978, s V. Pucekom). Zredigoval aj celý rad kníh.

Zúčastňoval sa na medzinárodných koreanistických konferenciách a absolvoval niekoľko študijno-vedeckých pobytov na Filipínach a v Kórejskej republike.

Pôsobí aj v pedagogickej sfére, niekoľko rokov prednáša pre postgraduálnych študentov v Ústave medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave o Kórei a Filipínach. Druhý školský rok vedie kurz kórejského jazyka na Obchodnej akadémii v Ilave.

Do Encyclopaedie Beliana prispieva heslami i jazykoch a národoch sveta, ako aj o Kórei a Filipínach a priebežne odborne reviduje texty do tejto encyklopédie pre Encyklopedický ústav SAV.

-JR-

Z listu čitateľa...

Milý Jozef,

ani sa nám nechce veriť, že už prešlo toľko rokov čo si bol promovaný na Karlovej univerzite v Prahe. A ten obor štúdia! Kórejčina a dejiny Ďalekého východu. Veď vtedy sa nosila ruština a španielčina. A čo po ukončení štúdia v Prahe? Vodil si kórejských turistov po Kráľovskej ceste? Aha, tak ty si pokračoval v zdokonaľovaní v obore a v roku 1971 už si bol doktor filozofických vied. To je pekné, ale je pekné i to , že si vydržal po celú dobu na jednom pracovisku-Ústave orientalistiky Slovenskej akadémie vied. Ale predsa si si len tak odskočil do Pchongjangu do Korejskej ľudovej republiky, kde si pôsobil ako prekladateľ na našom zastupiteľskom úrade. Hovoríš, že Ťa to obohatilo. Veríme Ti a sme radi, že Ťa to nepoznačilo, nakoľko oči máš stále európske.

A čo pobyt na Filipínach? Naozaj, ako sa povie po kórejsky, alebo po filipínsky -“Prosím si jedno pivo“:-„ Mäkčurul han čan kadžoosipsio“, alebo po filipínsky – „Akina isang serbesa“ ...To neviem ani napísať, ani vysloviť. Myslím, že by som tam bol dlho smädný. Veľmi si ceníme tú knihu, na ktorej si spolupracoval a ktorú si nám podpísal. Vieme ale, že takých bolo viac, ktoré si prekladal alebo sa na nich inak podieľal. A čo Tvoja práca ako výkonného redaktora v časopise „Asian and Studies“ a čo Tvoje korektorské oko a ostatné aktivity.

Tak už nám konečne ukáž, čo si si to vlastne šiel do Bratislavy vyzdvihnúť

Čítame a nestíhame sa čudovať.

.... PhDr. Jozef Genzor svojou dlhoročnou svedomitou prácou významne prispel nielen k rozvoju Ústavu orientalistiky Slovenskej akadémie vied, ale aj k rozvoju orientalistiky ako vednej disciplíny na Slovensku. Pri tejto príležitosti udeľuje Slovenská akadémia vied doktorovi Jozefovi Genzorovi pamätnú plaketu...

Kvety pre J. Genzora (vpravo) od D. Kováča.

Mal by som dať klobúk dolu pred takou vzdelanosťou, ale žiaden nenosím. Šiesti vyznamenaní na Slovensku a ty jeden z nich! Konečne skutočná celebrita. Mám výčitky, že keď sa stretneme v samoobsluhe a vyberáme rožky, tak Ťa zdravím „Ahoj, Jozef“, „Ahoj, Jozífku“, alebo „Ahoj Jožko“ a vidím, že sa už ponáhľaš opatrovať mamu. Váham, či by sme Ti nemali začať opäť vykať a vyjadriť aspoň takto obdiv a úctu.

Zatiaľ sme sa s Gabikou a celou rodinou rozhodli Ti pogratulovať takto verejne, nakoľko sme si istí, že pri Tvojej skromnosti nevedia o tomto ocenení ani Tvoji susedia.

Gratulujeme a tešíme sa.

Gabika a Josef Rosenbaumovci

Rozhovory pri čaji... PhDr. Jozef Genzor

- Kam siaha Váš rodokmeň? Priezvisko Genzor je v Ilave naozaj ojedinelé.

- Mama pochádza z rýdzo ilavskej rodiny Baginovcov – jej brat bol známy kňaz Anton Bagin. Genzor (pôv. Genšor), je goralské meno - otec prišiel z hornooravskej Rabče. Bol v rodine jediný študovaný, lebo Gorali mali zvláštny zvyk: keď vystihli, že niektoré dieťa má talent, boli mu schopní zo všetkých síl pomáhať. Takže môjho otca podporoval jeho strýko – tiež katolícky kňaz. Otec vyštudoval v Bratislave právo a bol sudcom v Trenčíne. Po štúdiách sa zoznámil a oženil so staršou sestrou mojej mamy, ktorá ale po prvom pôrode zomrela. Mama sa o dievčatko starala, až z toho vzišla druhá svadba. Som najstarší zo štyroch bratov, sestra nám po štrnástich rokoch zomrela. Všetci vyštudovali vysokú školu, ja mám jazyky zrejme po otcovi. Náš rod je zaťažený aj učiteľkami. Okrem mamy, ktorá učila na základnej škole a logopédiu, mám učiteľky dve švagriné, dve tety a môj krstný otec bol tiež stredoškolský profesor.

- Vaša mama je zrejme najstaršou občiankou nášho mesta (97 r.). V čom spočíva dlhovekosť a sila Vášho rodu?

- Otec „vďaka" minulému režimu vystriedal niekoľko pracovných miest, od účtovníka v JRD, po právnika vo vodárňach. Naposledy robil na notariáte v Považskej Bystrici do 77 rokov svojho života na plný úväzok... Veľmi rád a vynikajúco kosil – typicky goralská práca. V úrade robil hlavou a v záhrade rukami. Dokonca kosil aj poľahnuté obilie, to vtedy vedel málokto. Dožil sa osemdesiatky.

- Aká bola Vaša cesta za jazykmi?

Zaujímali ma už na ilavskej jedenásťročenke (vtedajšie gymnázium). Vtedy sme študovali ruštinu, nemčinu a nepovinnú latinčinu. Hoci moje ďalšie štúdium jazykov otec neschvaľoval, ako šestnásťročný maturant som do prihlášky na FF Karlovej univerzity v Prahe napísal: „kombinácia ruština-nemčina, prípadne iné jazyky". Na mojom pohovore bol docent, ktorý prednášal kórejčinu. Dá sa povedať, že ma na jej štúdium nahovoril práve on. Prvý semester som študoval ruštinu-kórejčinu, ale kvôli náročnosti tejto kombinácie som zvolil od druhého semestra až do konca štúdia – kórejčinu a dejiny Ďalekého východu. Vo štvrtom ročníku mi na dva roky pridelili dlhodobé tlmočenie pre kórejského dirigenta. Bola to pre mňa nielen zaujímavá prax v rámci štúdia jazyka, ale i v rámci kultúry (návštevy koncertov, opier, divadiel).

- Ako ste sa dostali do Vášho zamestnania – do Slovenskej akadémie vied v Bratislave?

- Už na štúdiách v Prahe mi starší slovenskí kolegovia avizovali založenie Kabinetu orientalistiky SAV v r. 1960 (dnes už tri roky Ústav orientalistiky), kam som po vojenčine nastúpil. Po čase sa naskytla možnosť ísť robiť na obchodné oddelenie pri Československom zastupiteľskom úrade v PchjongJangu, kde som na dva roky vystriedal českého kolegu.

- Aká bola Vaša skúsenosť s Kórejskou ľudovodemokratickou republikou?

- Tým, že to bola malá krajina, mala veľký kult. Veľmi ťažké bolo dostať sa do nejakej rodiny. My – naši pracovníci - sme žili v teritóriu drevených domčekov s bazénom, ihriskom. S Kórejčanmi sa dalo stýkať jedine na nejakom rokovaní. Akoby tam jestvovala z kórejskej strany akási špiónománia, že každá „bledá tvár" môže o nich niečo vyzradiť. Všetko tajili – počet obyvateľstva, stav hospodárstva... Mal z toho vzniknúť obraz, že si na všetko vystačia svojimi silami. Mojou úlohou bolo prekladať výstrižky z novín a časopisov zameraných na obchod, ako aj občasné tlmočenie. Dvojročnú lehotu som rozhodne nechcel predlžovať a po návrate som pokračoval v SAV v Bratislave.

- V čom spočívala vaša práca v SAV-ke?

- Odbor Ďalekého východu a Kórea bol dobre zastúpený v Prahe, preto sa rozhodlo, že v SAV-ke sa budeme venovať buď Mongolsku, Thajsku, alebo Filipínam. Ja som si vybral Filipíny. Prvé plus bolo, že sa tam píše latinkou a úradný jazyk je okrem domáceho - angličtina. Nebolo to však ľahké obdobie, lebo študoval som iné a pracoval na inom... Pribudla mi aj funkcia výkonného redaktora nášho vedeckého časopisu (ktorá trvá dodnes), čo ma veľmi vyťažovalo. Zvlášť preto, že jeho výroba bola vinou vydavateľstva dva roky v meškaní. Trvalo roky, kým som veci dostal do poriadku a časopis bežal tak, ako má. Súčasne som robil 11 rokov aj výkonného redaktora časopisu Human Affairs. Celé obdobie mi pristrihlo krídla – čas a nervy, v rámci inej vedeckej práce, ktorej som sa nestačil naplno venovať. Rád by som bol stihol viac... Moja práca spočívala, a dodnes v určitom zmysle spočíva okrem písania príspevkov a korektúr, v oslovovaní určitých ľudí, aby do vedeckého časopisu prispievali. Vydávame ho 2x ročne (jedno číslo má 200 strán) prevažne v angličtine a distribuuje sa do vedeckých kruhov celého sveta. Keďže opatrujem v Ilave mamu, s prekladmi pracujem poväčšine doma, do SAV-ky cestujem len raz týždenne. Dvakrát počas letného semestra mám aj prednášky pre postgraduálnych študentov, ktorí sa chystajú do diplomatických služieb v rámci právnickej fakulty. Jedna prednáška je o Kórei a druhá o Filipínach, kde som pôsobil tri mesiace. Inak na FF UK sa učí čínština a japončina, robia sa aj kurzy o Kórei. Ja som z kórejčiny počas rokov trochu vypadol. Ponúk by bolo veľa, ale zamietam ich. Nemám už potrebnú odbornú jazykovú prax.

- A predsa učíte kórejčinu na Obchodnej akadémii v Ilave.

- Pani riaditeľka prišla s nápadom, aby sa otvorili na OA nejaké jazykové krúžky. Sama sa ujala ruštiny, ja som bol oslovený pre učenie kórejčiny na odporučenie pani Samašovej, ktorá učí francúzštinu. Všetko sú to predmety nepovinné, ktoré sa nemôžu klasifikovať, nemôžu sa dávať domáce úlohy a preto ich študenti neberú tak vážne (dochádzka a pod.). Je to škoda, dnešní študenti nemajú motiváciu a nemajú hrozbu. Kórejčina na OA beží už druhý rok, pôvodne malo ísť o trojročný kurz, a teda už v tomto roku sme mohli mať viac výsledkov, ale od septembra 2008 sme opäť začali s výučbou len pre začiatočníkov, lebo prišli noví záujemcovia a starí sa už neukázali. Každoročne ich je tak do dvadsiatky, stretávame sa raz za týždeň; skutočný záujem o kórejčinu vnímam u slabej tretiny.

- Je veľký rozdiel medzi kórejčinou, japončinou alebo čínštinou?

- Väčšine ľudí tieto jazyky splývajú, ale nie je to pravda. Čínština je úplne odlišný typ jazyka ako ostatné. V priebehu dejín sa mnoho čínskych výrazov dostalo do kórejčiny a japončiny, ale zmenili sa vo výslovnosti. Splnila tú úlohu ako latinčina v európskych jazykoch.

- Zaujalo Vás niečo výnimočné pri celoživotnom štúdiu kórejčiny?

- Má zaujímavý typ jazyka, je svojskejší, neovplyvnený indoeurópskymi jazykmi, ktoré povedzme formovali reč európskych štátov. Z jazykového hľadiska je kórejčina mimoriadne zaujímavá. Majú skloňovanie a časovanie úplne iného druhu. Slová postupným skladaním koncoviek nadobúdajú nový význam. Keď sa napríklad naučíte kórejčinu, máte úplne inú predstavu o jazykoch celkovo, čo obohacuje - podobný typ jazyka sa vám bude učiť už ľahšie.

- Pán Genzor, koľko jazykov ovládate vy sám? Ako Vás počúvam, Vy hovoríte veľmi vzácnou, ľúbeznou slovenčinou.

- Ovládam samozrejme slovenčinu, češtinu, ruštinu, angličtinu, nemčinu, kórejčinu – tie viem akosi lepšie, viem čítať po poľsky, z románskych som pochytil čosi zo španielčiny, portugalčiny a rumunčiny, dohovorím sa aj po chorvátsky. Pomohli tomu súkromné turistické i služobné cesty, rôzne jazykové konferencie, prostredníctvom nich som precestoval takmer celú Európu i USA, so skokom do Mexika. Moja znalosť jazykov je nič v porovnaní s kardinálom Mezzofantim (žil na prelome 19. - 20. stor.), ktorý ovládal do stovky jazykov... Zopár takýchto hyperpolyglotov sa na svete ešte nájde.

- Keď máte za sebou toľko ciest, nezatúžili ste žiť niekedy v inej krajine?

- Rád som vycestoval, ale vždy som sa chcel vrátiť. Som tuhý Slovák.

- V minulom roku ste boli medzi šiestimi navrhnutými vyznamenanými pracovníkmi SAV...

- V SAV-ke fungujú tri oddelenia: technické, prírodovedecké a spoločenskovedné, kde pracujem aj ja. Každé má svojho podpredsedu. Ceny nám odovzdával predseda SAV Dr.h.c. prof. Ing. Štefan Luby, DrSc. Udelená mi bola v máji minulého roku, odovzdaná v januári tohto roku. Pri ocenení brali do úvahy zrejme aj nejaké preklady a publikácie, ktoré som počas života vydal. Nerátam preklady rozprávok, na ktorých som tiež spolu-

Pokračovanie na str. 13

MODERNÉ TRENDY V ŠKOLE

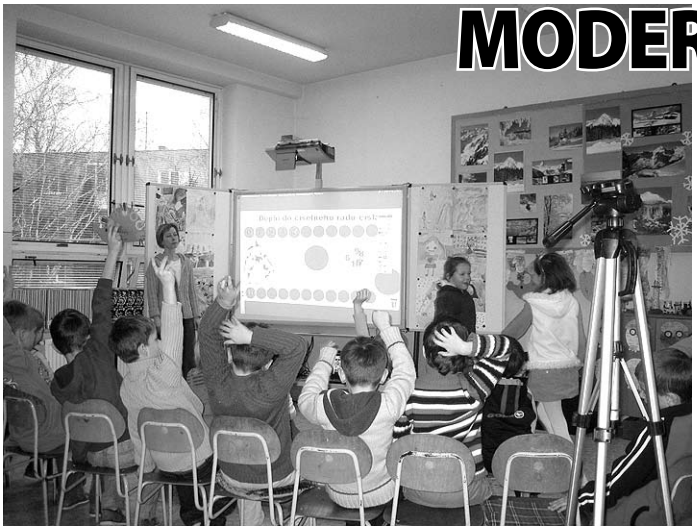

V čase, keď sa interaktívne tabule v školách objavujú čoraz častejšie a ich popularita rastie, sa takmer každý výrobca snaží školám niečo ponúknuť.

Na jeseň nás firma STIEFEL EUROCART s. r. o. oslovila s ponukou zakúpenia a inštalovania tejto modernej pomôcky.

Samotnej kúpe predchádzala pútavá prednáška o výhodách interaktívnej tabule oproti klasickej tabuli. Následne pokračovala praktická ukážka jej využitia. Interaktívna tabuľa znamená viac v jednom, t.j. zahŕňa v sebe nahrávač, prehrávač, videorekordér a iné. Vyučovaciu hodinu tak môžeme oživiť videom, zvukovými efektami a pod. Ako sa hovorí: „Lepšie je jedenkrát vidieť, ako stokrát počuť."

Prostredníctvom interaktívnej tabule sa tradičné vyučovanie stáva pre deti hrou a zábavou. Netradičnou formou získavajú nové poznatky, ale utvrdzujú si aj vedomosti, získané v predchádzajúcom období. Veď, čo môže byť pútavejšie ako pohybujúce sa obrázky, pero, ktoré nielen píše, ale i zvýrazňuje a gumuje?

Keď deti o tomto spôsobe výučby veľmi podrobne informovali svojich rodičov, 13.02.2009 sme prizvali aj ich, aby videli akým spôsobom pracujeme na hodinách.

Pozvanie prijal aj pán primátor, ktorý s uspokojením konštatoval, že naša škola sa modernizácii nebráni.

Táto moderná pomôcka, ktorá bola zo začiatku len sporadickým oživením našich hodín, sa stala trvalou a neoddeliteľnou súčasťou vyučovania. Deti prijímajú týmto spôsobom nové poznatky omnoho ľahšie, zapájajú sa i slabšie prospievajúci žiaci.

Veríme, že deti sa aj naďalej budú tešiť na tieto hodiny ako doteraz.

Mgr. L. Horáková
Mgr. J. Koštialiková

SÚŤAŽ

FOTOGRAFIA OČAMI DETÍ

3. ročník celoslovenského fotoprojektu pod záštitou predsedu NR SR Pavla Pašku

Fotografia očami detí /ďalej FOD/ je celoslovenský internetový fotoprojekt pre žiakov ZŠ a 8-ročných gymnázií do do 15. rokov. Fotosúťaž prebieha prostredníctvom www.fod.sk

Súťažiacim sa stáva žiak, ktorý sa zaregistruje na danej webstránke.
Zaregistrovať sa môže tiež osoba nad 15 rokov, nemôže sa stať súťažiacim, ale iba hlasujúcim.
- **fotosúťaž je celoštátnou postupovou súťažou**
- **uskutočňuje sa každoročne a člení sa podľa súťažných kôl**
- **úlohy a termíny uskutočnenia sú jednotné v celej SR**
- **uskutočňuje sa počas školského roka s výnimkou záverečného vyhodnotenia - júl 2009**

Časový harmonogram fotosúťaže FOD 3:
hlavná fotosúťaž - fotky z digitálneho fotoaparátu, vedľajšia - fotky z mobilu

KOLO/ MESIAC	NÁZOV TÉMY	TRVANIE KOLA	VYHÁSENIE VÝSLEDKOV
1./november 2008	Príroda okolo nás	1.-29. november	15. decemb. 2008
2./december 2008	Športová fotogr.	1.-29. december	15. január 2009
3./január 2009	Rodina a priatelia	1.-29. január	15. február 2009
4./február 2009	Zvieratká	1.-28. február	15. marec 2009
5./marec 2009	Moje Slovensko	1.-29. marec	15. apríl 2009
6./apríl 2009	Čaro farieb	1.-29. apríl	15. máj 2009
7./máj 2009	Portrét	1.-29. máj	15. jún 2009
8./jún 2009	Voľná téma	1.-29. jún	15. júl 2009
9./júl 2009	Vhlásenie víťaza	----	15. júl 2009

Členmi poroty sú okrem odborníkov - fotografov tiež osobnosti kultúrneho a športového života ako Daniel Hevier, Zuzana Mauréry, Jozef Markuš, Peter Lipa, Elán, Hex, Zuzana Smatanová, Dorota Nvotová, 1.FC Tatran Prešov, HK 36 Skalica, MHC Martin, Jana Dukátová atď.

ZÁPIS DO

MATERSKEJ ŠKOLY ILAVA - KLOBUŠICE

pre školský rok 2009/2010

sa uskutoční

od 15. 02. 2009
do 15. 03. 2009

Žiadosti o prijatie si môžete prevziať denne

od 8,00 hod.
do 15,00 hod.

v Materskej škole v Klobušiciach.

Riaditeľka Materskej školy, Medňanská 512, Ilava

oznamuje, že podávanie žiadosti o prijatie dieťaťa

na predprimárne vzdelávanie v materskej škole

k nasledujúcemu školskému roku 2009 / 2010

sa uskutoční v období

od 15. 2. 2009 do 15. 3. 2009

v čase od 10.00 – 12.00hod. v budove materskej školy

Podmienky prijatia dieťaťa na predprimárne vzdelávanie do materskej školy.

Deti sa do materskej školy prijímajú na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu, ktorú predloží riaditeľovi materskej školy . Súčasťou žiadosti je aj potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast.

Ak ide o dieťa so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami, zákonný zástupca predloží okrem žiadosti aj vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva.

Podmienky prijímania detí:

1. prednostne sa do materskej školy prijímajú deti, ktoré do 31. augusta príslušného kalendárneho roku dovŕšia piaty rok veku
2. deti s odloženou povinnou školskou dochádzkou, ktoré do 15.apríla príslušného kalendárneho roku odovzdajú písomné rozhodnutie o odklade povinnej školskej dochádzky
3. deti, ktoré do 31.augusta príslušného roku dovŕšili tretí rok veku a do určeného termínu podali žiadosť do MŠ

Ak pri prijímaní viac detí súčasne spĺňa uvedené podmienky, rozhoduje:

1. prednostne sa príjmu deti , ktoré sú v starostlivosti osamelého zákonného zástupcu
2. deti z rodín v hmotnej núdzi
3. detí, ktoré majú v tunajšej MŠ súrodenca
4. deti, ktorých rodičia sú zamestnaní

-JH-

Nové stopy v základnej škole

V Základnej škole v Ilave sa objavili stopy nových žiakov. Zanechali ich naši budúci prváci, ktorí prišli 04. a 05. februára 2009 v sprievode svojich rodičov, na zápis do 1. ročníka.

Na začiatku si „ zmerali sily" v recitovaní a spievaní budúci prváci – predškoláci a terajší prváci. Po privítaní a organizačných pokynoch pani zástupkyne Mgr. H. Machovej budúci prváci preukázali našim pani učiteľkám svoju zrelosť a pripravenosť na školskú dochádzku. Recitovali, spievali, rozoznávali geometrické tvary, farby, čítali čísla i písmenká, počítali... A spoločne s rodičmi urobili svoje prvé školské stopy, z ktorých vytvorili úžasné obrázky. Odmenou za ich prvé „skúšanie" v škole boli darčeky, na ktorých si mohli aj pochutnať.

Prvý deň v škole deťom uľahčili dvaja šaškovia, z ilavského DS Pod plachtou, ktorí sa postarali o výbornú náladu všetkých zúčastnených.

Milí budúci prváci i prvácki rodičia! Želáme vám, aby sa vám v našej škole páčilo vždy tak ako na zápise. Mgr. Jarmila Janošíková

Projekt na medzinárodnej úrovni

V školskom roku 2007/2008 sa učitelia a žiaci I. stupňa ZŠ v Ilave zapojili do projektu eTWINNING s projektom „ PUTUJEME ROZPRÁVKAMI". Cieľom eTWINNING-u je podporiť spoluprácu medzi európskymi školami a zvýšiť tak kvalitu výučby prostredníctvom informačných a komunikačných technológií. Naším partnerom pre tento projekt bola ZŠ Klimkovice, s ktorou spolupracujeme už viac ako 50 rokov a vďaka priateľstvu sa nám podarilo pripraviť rôzne zaujímavé aktivity.

Úsilie, práca detí a učiteľov na projekte, hlavne p. učiteľky Mgr. Janky Koštialikovej, boli ocenené „ CERTIFIKÁTOM KVALITY eTVINNING „ a možnosťou zúčastniť sa Medzinárodnej konferencie v Prahe v dňoch 13. – 15. februára 2009. Konferencie sa zúčastnilo 400 nadšených pedagógov základných, stredných, ale aj materských škôl z celej Európy, ktorí prezentovali svoje projekty a hľadali nových partnerov pre realizáciu ďalších projektov. Atmosféra konferencie bola výsostne pracovná, tvorivá, plná nápadov na oživenie vyučovacieho procesu, ale hlavne priateľská, s obrovskou dávkou pozitívnej energie pre tých, ktorým záleží, aby aj v tejto rýchlej a neľahkej dobe naučili deti ako byť dobrým a slušným človekom žijúcim v spoločnej Európe. -lk-

Mesto Ilava - oddelenie kultúry
vás srdečne pozýva na vernisáž výstavy

Boženy Slávikovej

Moje farby prírody

Uskutoční sa v piatok 27. 2. 2009
o 17. 00 hod. vo výstavnej sieni DK Ilava.

Výstava potrvá do 18. 3. 2009. Otvorená v pracovných dňoch od 8.00 - 17.30 hod. v utorok do 15.00 hod.
Cez víkendy počas podujatí v DK.

V kultúrnom programe účinkuje akordeonista Martin Jáňa.

Autorka žijúca v Ilave - Klobušiciach, učiteľka výtvarnej výchovy a slovenčiny, zrejme zdedila umelecké schopnosti po svojom otcovi. Maľuje olejom a temperou. Ako obdivovateľka prírody a jej farebnosti najradšej zobrazuje motívy krajín a kvetov. Účastníčka viacerých kolektívnych výstav teraz predstavuje výber z tvorby na svojej prvej autorskej výstave.

Z histórie Ilavy (1550 – 1780) - IV. časť

V tomto čísle IM budeme pokračovať v diplomovej práci Mgr. Miroslava Tomana, ktorý svoj výskum venoval novovekej Ilave.

Všeobecne o mestských knihách. Roku 1676 po smrti Juraja Kavaldíka magistrát mestečka na čele s richtárom Jurajom Janovicom zadržal jeho majetok a vyplácal všetkých, od ktorých si niekedy požičal a pred smrťou nestačil splatiť. Jeho dom sa nachádzal vedľa školy, za ktorý magistrát zaplatil daň vo výške 2 zlatých a 30 denárov. Jeho žito sa o predalo za 17 zlatých a 80 denárov, z ktorého sa vyčlenilo 14 zlatých. Na slobody, čo bola tunajšia časť dane sa zaplatili 3 zlaté a 17 denárov. Bol dlžný aj Pardusovi, ktorému sa zaplatili 1 zlatý a 25 denárov. Krčmárovi do Poruby sa za víno zaplatilo 2 zlaté a 10 denárov. Panskému pivovarníkovi sa vrátilo 96 denárov. Panským mäsiarom za zaplatilo 27 denárov. Jurajovi Bertovi za pivo 45 denárov. Gombárovi bol taktiež dlžný, vyplatilo sa mu 12 denárov. Janovicovi sa zaplatilo 35 denárov, Budajovej za koláče 15 denárov. Hoštinskému sa zaplatilo za štvrťroka a za dve bečky piva 2 zlaté a 25 denárov. Kramárovej a Ordečkovi za pálené 25 a 69 denárov. Záhradníkovi za kramárske veci sa vyplatilo 25 denárov.

30. augusta roku 1686 niektorí mešťania bez zaplatenia dane využívali niektoré pasienky, a to jednu štvrtinu jutra od Košece na Rudém medzi cestami užíval Pechan. Susednú – druhú štvrtinu - užíval Juraj Pažma. Mestečko teda na sporné miesto vyslalo svojich zástupcov - arbitrov Jána Májového, Mikuláša Bystrického, Štefana Gombára, Mikuláša Bertu a Jána Belušského, aby podľa ich úsudku rozhodli, že Ondrej Šiška dostal do užívania spomínané jutro na Rudém, avšak s podmienkou splácania panských cenzov. Mikulášovi Bertovi sa ako odškodnenie za zaujatú záhradu vyplatilo 10 zlatých.

V roku 1699 sa 21. júla prehodnocovali hranice susedských pozemkov kvôli sporu medzi pozemkami, ktoré sa nachádzali medzi humnami Juraja Janovica a Juraja Johanidesa, alias Alberta, ktorí susedili s pozemkom Jána Belušského. Po premerani medze si mal hneď Juraj Janovic prehradením oddeliť svoj pozemok od pozemku Jána Belušského. Spor Juraja Janovica s Jurajom Johanidesom, alias Albertom, sa mal provizórne riešiť tak, aby sa sporné pozemky plotom hneď neprehrádzali, ale aby sa na slivke vyrezal znak litery „B“ - tá časť bude patriť Jánovi Belušskému. Kde bude znak litery „A“, tam bude mať svoju časť Juraj Johanides. Kde však bude znak svätého kríža, tú časť budú môcť využívať obe sporné strany. Ak by niektorá strana protestovala voči tomuto rozhodnutiu, musí na magistrát zaplatiť 12 zlatých. Za mestečko boli na spornom mieste prítomní pod prísahou richtár Štefan Prušiak s prísažnými Mikulášom Stopkom, Danielom Martišom, Ondrejom Počtárom, Danielom Ďurčekom a Danielom Pardusom a z obyvateľov mestečka Ján Miklúšek s Ondrejom Gardianom.

Zo záznamov sa dá konštatovať, že ak bol v mestečku spor ohľadom hraníc medzi dvoma, alebo viacerými susedmi, magistrát mestečka mal kompetenciu v takýchto veciach rozhodnúť.

Hospodárenie mestečka. Magistrát mestečka upravoval vnútorný život aj po hospodárskej stránke, lebo zo svojho rozpočtu vyrovnával náklady, ktoré súviseli s rozvojom mestečka. Magistrát mohol predať, resp. dať do zálohu svoj majetok, ale na druhej strane mal v kompetencii „vyvlastniť“ obyvateľov mestečka, ak to bolo v jeho záujme, napr. keď išlo o zriadenie nového cintorína. Magistrát v tom prípade kompenzoval stratu majetku. Na priamy pokyn mesta, niekedy prostredníctvom zemepána, sa uskutočňovali dlhé fúry (furmanky) do blízkych, či vzdialenejších miest v rámci Uhorska, i mimo neho.

Mestečko okolo roku 1670 upravilo vyplácania kata (Poznamenany čuo se dawa Mistrowy aneb sserhovy). Od sťatia hlavy a obesenia jedného človeka dostával kat 4 zlaté. Ak pri tom aj mučil, tak od každej mučenej osoby mu vyplácali 1 zlatý. „Šerhovi“ sa vyplácalo od jednej každej osoby 1 zlatý.

30. augusta roku 1686 sa za richtára Jána Bonca a kostolníka Daniela Kramára zriadil nový cintorín. Pre potreby cintorína však museli zbúrať dom Daniela Zlatníka. Vedľa jeho domu sa nachádzal opustený dom po Jurajovi Kavaldíkovi. Taktiež pre potreby nového cintorína musela ustúpiť stodola bratov Jána a Daniela Gerega, výmenou za to dostali lastovičkové jutro pri Košeci neďaleko Váhu. Do nového cintorína sa včlenila záhrada Ondreja Šišku, výmenou dostal šerhove jutro na Rudém.

4. septembra 1686 dalo mestečko na základe svojho rozhodnutia Pavlovi Sokolovskému laštek, ktorý sa nachádzal pri studni oproti Dlhej nive od Iliavky. Po nadobudnutí mal za tento pozemok pravidelne platiť do mestskej pokladnice. Taktiež sa ustanovilo, aby terajší, resp. budúci hrobári, ktorí budú svoju službu poskytovať mestu, tak im mestečko dá za odmenu „poctivým právom“ dva lašteky od Iliavky, inak volané Lenisková, ktoré doteraz užíval Daniel Psiar s tou však podmienkou, aby hrobári od týchto laštekov platili do mestskej pokladnice.

V roku 1686 magistrát mestečka predal obecného koňa za 6,5 zlatého do Streženíc, ktorý sa vrátil zo zavážky do Brandenburska (od lidu Brandeburskeho), ktoré v plnej výške mali plynúť na nový cintorín, avšak richtár kúpil od Tomáša Hrehuša plť za 4 zlaté a ostatné peniaze boli odovzdané kostolníkovi Danielovi Kramárovi na nový cintorín.

V roku 1693 dňa 23. júla nechal magistrát vyúčtovať útraty, ktoré vznikli po zavážke do Budína. Na zavážke sa nepodieľali len obyvatelia Ilavy, ale v rámci panstva aj obyvatelia Prejty a Lieskovca. Prejta poskytla rebriny a zadné kolesá s oskou. Kočišovi (paholkovi) sa za celú cestu zaplatilo 15 zlatých. Okrem Ilavčanov sa na útratách podieľala aj obec Omšenie (utrata Mšenská), ktorá sa podieľala na nákladoch za oba kone.

Dozvedáme sa, že Ilavčania v tomto období mali kontakt so vzdialenejšími oblasťami, ktoré prekračujú hranice stolice, resp. Uhorska. Avšak nevieme, akú intenzitu tento kontakt mal.

Zo záznamu možno zistiť informácie ohľadom zloženia rebrinového vozu a konského záprahu a taktiež informácie, ktoré nedokážeme bližšie interpretovať, lebo pisár ich písal tak, aby zápisu porozumel on sám, resp. richtár s magistrátom. Pisár potrebné sprievodné informácie už vedel a nepotreboval sa o nich zmieňovať.

Roku 1696 dňa 28. júna richtár Štefan Remenár dal za prítomnosti magistrátu a obce do prenájmu obchodníkom so soľou mestskú váhu. Obchodníci sa zaviazali poskytnúť jednu dobrú štiepnicu, ktorá má slúžiť na úpravu potoka. Richtár zdôraznil, aby sa pre potreby mestečka kúpila jedna oravská plť.

Aj v budúcom čísle IM budeme pokračovať v opise príkladov evidencie a nariadení v mestečku, pričom si rozoberieme pokutovanie za prečiny, z ktorých výnosy putovali do mestskej pokladnice resp. na opravu farského kostola.

-MT-

Mestská knižnica

SMITH, Tom Rob:
„DIEŤA 44“
Bratislava, Ikar 2008

Dokončenie z predchádzajúceho čísla.

Po zatknutí Brodského chcel Vasilij vystrieľať rodinu jeho priateľa, ktorý mu poskytol nocľah v stodole. Aj napriek Levovmu zákazu zastrelil rodičov, a potom namieril zbraň na ich dve malé dcéry. Tomu však už osobne zabránil Lev, pričom ho úderom pištole a pod hrozbou zastrelenia spacifikoval pred očami vojakov. Tým si nad sebou podpísal ortieľ.

V Ľjublianke podrobili Brodského vypočúvaniu, na začiatku ktorého musel absolvovať test pravdovravnosti. Pevne ho pripútali na stoličku, medzi zuby vložili gumený valček a doktor Zarubin mu do krvného obehu vstrekol gáfrový olej, ktorý vyvolaním záchvatu človeka tak zlomil, že nebol schopný klamať, len povedať pravdu, ak vôbec dokázal hovoriť. Samozrejme ,nedozvedeli sa čo očakávali, a tak vyčerpaný i prechladnutý Lev skoro odišiel domov. Výsluch mal dokončiť Vasilij. Ten to dokonale využil, sfalšoval veterinárovu výpoveď, uviedol sedem podozrivých a ôsmeho - Levovu ženu Raisu.

Všetko potom posunul nadriadeným zložkám. Veliteľ Kuzmin vyzval Leva, aby Raisu sledoval a udal. Zároveň dal tajne sledovať aj jeho.

Vykonštruované podozrievanie nabralo potom rýchle obrátky. Lev všetko odmietol, a tak bol po dlhšom psychickom tlaku aj so ženou vyhostený do Vuaľska na Urale, kde ho pridelili ku generálovi Nesterovi ako pomocnú policajnú silu. Vasilij sa nasťahoval do jeho pekného bytu a Levových rodičov vyhnal do malej tmavej kutice bez okien. Ešte ich aj potrestal ťažkou prácou.

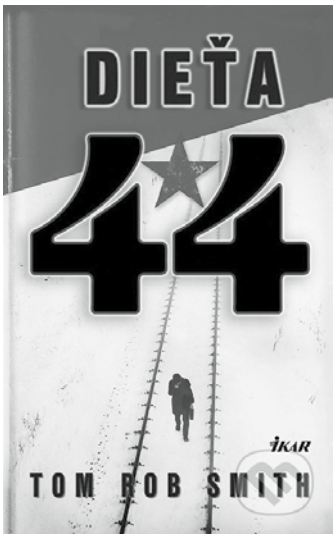

Generál Nesterov sa veľmi čudoval, že mu pridelili špičkovú posilu a dlho mu nedôveroval, no keďže riešil sériu problémových vrážd detí, nakoniec mu bola jeho prítomnosť vítaná. Deti nachádzali nahé, s vyrezanými žalúdkami a ústami naplnenými okolitou zeminou, vždy v okolí železničnej trate. Nesterov vraždy obyčajne prišil nejakým mentálne narušeným úbožiakom. To mohol, lebo tí neboli pravými sovietskymi občanmi, stáli mimo spoločnosť alebo zastával teóriu, že deti vraždia bývalí nacisti, skrývajúci sa po vojne v horách.

Systém, logiku a poriadok do toho vniesol až Lev. Spomenul si na kolegovho malého syna Arkadija, na ktorého sa vtedy nebol ani pozrieť a začal mapovať miesta a trasy, kde sa deti objavili, od Rostova na Done až po Vuaľsk na Urale. Zabitých detí bolo 44.

Len čo sa začali ukazovať prvé výsledky a súvislosti, hoci vyšetrovať sa snažili tajne, Vasilij Nikitin mal špehov aj tam a pri jednej akcii dal Leva zatknúť za podvratnú činnosť. Eskortovali ho i s Raisou do Ľjublianky a podrobili rovnakému testu gáfrovým olejom ako aj Brodského.

Vyvolaný záchvat Leva úplne zlomil a na základnú otázku identity, kto je a ako sa volá, odpovedal: Pavel Sidorov.

Pamäť sa mu po rokoch vrátila. Už vedel, kto je v skutočnosti, odkiaľ pochádza, čo sa mu pri lovení mačky stalo, spomenul si na brata Andreja a mamu Oxanu.

Zničeného a chorého ho Vasilij poslal do vyhnanstva na smutne známu Kolymu. Neopovážil sa ho zabiť, lebo po Stalinovej smrti sa začalo v spoločnosti všeličo meniť aj v ich zložkách.

Namiesto toho najal vrahov a na ceste vlakom dal oboch manželov zlikvidovať.

Záverečná časť knihy by si zaslúžila podrobnejší komentár, ale nechcem čitateľa pripraviť o jeho vlastný zážitok, takže koniec dobrý - všetko dobré.

Za zmienku ešte stojí prekvapivé odhalenie páchateľa, vo verejnosti z médií známeho rostovského vraha Andreja Čikatila, ktorý vyrezanými žalúdkami kŕmil svoje mačky a údajne páchal kanibalstvo.

Po nástupe Chruščova do vedenia krajiny , keď bol Berija a jeho prisluhovači odsúdení, Leva rehabilitovali a chceli ho povýšiť, čo odmietol.

Chcel sa ujať vybudovania moskovského oddelenia vrážd a bolo mu umožnené prizvať si generála Nesterova za svojho zástupcu.

Aj jeho žena Raisa našla nový zmysel života. Zo sirotinca si adoptovali dve sestry, ktoré chcel Nikitin zastreliť.

-ĽL-

Ilavské podzemie II.

V nedávnej časti Ilavského mesačníka sme čitateľom ukázali vstupnú časť do pivnice, ktorá sa nachádza priamo pod vchodom do bývalej farskej budovy. V dnešnom čísle nazrieme do priestrannej klenbovej pivnice, ktorá sa nachádza pod niekdajším farským dvorom, medzi bývalou farskou budovou a autobusovou zastávkou Stred.

Predpokladáme, že sa v starej časti mesta môže nachádzať viacero takýchto unikátnych klenbových pivníc a to preto, lebo územie štyroch ulíc a námestia je dlhodobo osídlené, najmenej od polovice 15. storočia. Dôležité ohľadom tejto pivnice je to, že v blízkosti starej farskej budovy a mestskej veže sa nachádzal pôvodný gotický farský kostol a čisto hypoteticky možno povedať, že toto môžu byť jeho podzemné priestory. Smerom k hlavnej ceste sa nachádza ešte jedna pivnica s rovným stropom. Avšak jej steny sú tvorené tehlami z polovice 17. storočia. Dajú sa ľahko spoznať podľa skratiek „HI“ (fotografické vyobrazenie skratky sa nachádza v historickej časti ilavskej fotogalérie), ktoré môžu znamenať názov miestnej tehelne. Tieto tehly sa našli pri rekonštrukčných prácach na renesančnej budove pivovaru a nachádzajú sa aj v prízemných klenbových priestoroch administratívnej budovy väznice, ktorá momentálne prechádza náročnou rekonštrukciou. Chceme poprosiť majiteľov pôvodných klenbových pivníc o sprístupnenie takouto formou na stránkach IM.

Foto: Miroslav Toman

Za návštevu objektu na snímke, teda pod bývalou farskou budovou, ďakujeme manželom Flochovcom, ktorí nedávno príkladne rekonštruovali pôvodnú farskú budovu zo 17. storočia.

-MT-

Úspešný rok spevokolu Ilavan

Minuloročné účinkovanie Zmiešaného speváckeho zboru Ilavan, bolo nielen úspešné, ale i rekordné v počte vystúpení. Rok 2008 sme začali už 6. jauára. V RK kostole v Červenom Kameni sme sa Trojkráľovým koncertom vniesli ešte do vianočnej atmosféry, ktorú sme ukončili 8.1. tradičným vystúpením v Dome dôchodcov v Dubnici n.V. Potlesk, ale i slzy v očiach, nám boli tou najkrajšou odmenou. Veď veľa z nich pozná nás a my poznáme ich. Po koncerte vznikla naozaj veľmi priateľská, ba až rodinná atmosféra. Za slová vďaky sme sľúbili, že v tejto tradícií budeme pokračovať. Účinkovanie spevokolu Ilavan v tomto penzióne, patrí k jeho najstarším akciám. O niekoľko dní, t.j. 25. 1., sme spievali na otvorení Výstavy ikon p. A. Teicherovej. Zúčastnila sa tu i delegácia z družobného mesta Györ z Maďarskej republiky. Členovia delegácie nás pozvali na vystúpenie v ich meste, ktoré sme s radosťou prijali.

Nasledovalo obdobie príprav k Veľkej noci. Na Kvetnú nedeľu, 16. 3., sme spievali tradičné pašie podľa najnovšieho vydania. Muži zo Spevokolu účinkovali pri oslave Vzkriesenia.

25. a 24. 4. sa uskutočnilo spomínané pozvanie do maďarského mesta Györ (na snímke). Naši hostitelia nám pripravili nezabudnuteľné zážitky a perfektnú organizáciu (o tomto podujatí sa písalo v novinách stredného Považia). Koncom apríla sme spievali na oslavách 63. výročia oslobodenia Ilavy. Čakalo nás vystúpenie v RK kostole Návštevy p. Márie v Pov. Bystrici, ktoré sa uskutočnilo 11. mája. Po nami spievanej sv. omši, sme uskutočnili krátky koncert z nášho repertoáru. Týmto vystúpením sme ukončili prvý polrok našej úspešnej činnosti. Avšak už predtým sme dostali pozvanie na oslavy sv. Cyrila a Metoda v Pruskom.

Po prázdninách, teda koncom augusta, sme účinkovali na oslavách 64. výročia SNP na námestí v Ilave. Iba mesiac nám ostal na prípravu ďalšej významnej udalosti spevokolu Ilavan. 28. 9. sme si koncertom v ilavskom kostole pripomenuli 50. výročie smrti bývalého dirigenta a organistu . Štefana Rausa, ktorý je pochovaný na ilavskom cintoríne. Kyticou kvetou na hrob v prítomnosti jeho rodiny sme vyjadrili poďakovanie za jeho obetavú prácu. O niekoľko dní, t. j. 4. Októbra, sme spievali pri odhalení pamätnej dosky Gábora Borossa v Klobušiciach. Pri príležitosti mesiaca úcty k starším občanom sme 19. 10. účinkovali v DK v Košeci, a 25. 10. sme spievali pri oslavách Matice Slovenskej v Dk v Ilave. Po štyroch rokoch sme sa 15. 11. zúčastnili prehliadky speváckych zborov v Novom Meste n.V.. Účelom tohto stretnutia bolo zhodnotenie úrovne zborov, výmena skúseností a skvalitnenie ich činnosti.

Trenčín-Trnava – ruža voňavá. Tak sa volalo stretnutie matičiarov 29. 11. v DK Ilava, ktoré organizoval Trenčiansky a Trnavský kraj. Koncom novembra a začiatkom decembra nasledovali dve vystúpenia v RK v Pruskom. Organizátori jarmoku vo Valašských Kloboukoch nás pozvali vystúpiť pri príležitosti jeho ukončenia – koncert sa konal 7. 12. v ich miestnom RK kostole. Posedenia po koncerte nás uistilo, že na Morave máme veľmi dobrých susedov. Odmenou za celoročnú prácu bola 13. decembra účasť členov Spevokolu na predstavení Predaná nevesta v Janáčkovom divadle v Brne. Cestu domov sme si spestrili návštevou moravských pivníc v Bzenci.

Vianočnú atmosféru sme ukončili benefičným koncertom všetkých súborov DK v Ilave dňa 21. 12. 2008. Popriali sme si šťastné a veselé Vianoce, veľa zdravia, aby i ďalší rok Spevokol potešil nielen Ilavčanov, ale i všetkých priaznivcov zborového spevu v okolí. Záverom chceme oboznámiť, že počtom 22 vystúpení, sme prekonali rok 2002. A nakoniec – pozývame všetkých, ktorým sa dobre spieva, aby prišli medzi nás. Tešíme sa na Vás každý utorok o 17.45 hod. v ZUŠ v Ilave. -ŠM-

Rozhovory pri čaji...

Dokončenie zo str. 5

pracoval.

- Spomínali ste, že Váš otec relaxoval kosením. Máte aj vy nejaký podobný koníček?

- Na kosbu som si tiež zvykol popri klasických prácach pri rodinnom dome. Mojím zvláštnym koníčkom je kupovanie špeciálnych kníh – slovníkov a učebníc jazykov všemožného druhu. Napríklad mám kórejské rozprávky, slovník grónskej eskimáčtiny, učebnicu maltčiny... Zrejme ich nikdy nestihnem prečítať, ale neodolám, keď vidím nejaký zaujímavý titul na trhu.

- Aké je podľa vás poradie prvých piatich jazykov používaných na svete?

- Jazyk s najväčším zastúpením hovoriacich je čínština. Ale je obmedzená iba na Čínu a okolie. Najväčšie uplatnenie na svete má samozrejme angličtina. Nasleduje španielčina (Mexiko, Španielsko, Argentína, Peru, a.i.), hindčina v Indii, ruština, možno potom portugalčina (Brazília, Portugalsko), francúzština a nemčina.

- Čo znamená pojem jazykové rodiny a koľko ich na svete máme?

- Asi tridsať. Napríklad len do indoeurópskej jazykovej rodiny patria slovanské, románske, germánske jazyky, indoárijské a iránske jazyky, gréčtina, arménčina. Ugrofínske jazyky (maďarčina, fínčina, estónčina) patria do uralskej jazykovej rodiny, baskičtina v Španielsku a vo Francúzsku je napr. samostatná jazyková rodina. Nehovoriac o baltských jazykoch...

- Existujú aj mŕtve jazyky?

- Latinčina, chetitčina, stará egyptčina, či niektoré indiánske jazyky... Keď vymrie kmeň, vymrie jazyk, identita.

- Pán Genzor, sála z Vás veľká pokora a skromnosť, čo je v dnešnej dobe pri Vašom postavení až zvláštny jav. Nemôžem Vám preto nepoložiť otázku, akým heslom alebo mottom sa v živote riadite?

- Vyrástol som v rodine, kde boli položené tieto základy... V práci mám napr. kolegu, ktorý je o tri roky starší odo mňa a je nesmierne skromný. Aj o ňom platí veta spisovateľa J. Galsworthyho: „Malé veci robia človeka hrdým, veľké však pokorným. Práve tak, ako prázdny klas sa týči k nebu, ale plný sa zohýna k matke zemi“ Možno sa to v dnešnom svete nenosí, ale človek má byť pokorný. Keď má niečo v živote robiť, má to robiť poriadne. Ak nestačí, len sa do všetkého vrhá a sľubuje, nemá do toho vôbec ísť.

- Ďakujem Vám za veľmi príjemný a obohacujúci rozhovor. Našiel by sa vo Vašom vedeckom živote aj zaujímavý recept pre inšpiráciu našim čitateľom?

- Och! Obedy nosím z nemocnice..., no a mimo toho... (tu náš hosť vymenoval všetky kombinácie použitia vajíčok:) - pozdravujeme pána Hrubého..., ale napokon sme sa dostali k veľmi jednoduchému a chutnému receptu): Prekrojíme rožky na polovice, jemne natrieme maslom, a na tieto polovičky poukladáme pozdĺžne nakrájaný syr Niva. To všetko dáme na chvíľku zapiecť do rúry a po vybratí takéto chrumkavé - podávame s čerstvou zeleninou: paprikou, rajčinou, cesnakom a cibuľkou.

zhovárala sa M. Pajanková

8. marec – MDŽ

Únia žien Slovenska, ZO Ilava pozýva svoje členky na schôdzu, ktorá sa bude konať v nedeľu 8. marca 2009, o 15.hod. v DK Ilava na II. poschodí. O 16. hod. je pripravený pre všetky ženy nášho mesta, ako aj pre ostatných občanov, divadelný darček v podaní herečky Milky Zimkovej.

Pozvanie na Vansovej Lomničku

Obvodná organizácia Únie žien Slovenska v spolupráci s domom kultúry domom a Základnou organizáciou ÚŽS Ilava pozývajú recitátorky – milovníčky prednesu poézie a prózy na 42. ročník Vansovej Lomničky. Obvodné kolo sa uskutoční 10. marca 2009 o 9.00 hod. v malej zasadačke DK Ilava (prezentácia od 8.45hod). Podmienky súťaže sú pre všetky kategórie rovnaké:

- Ovládanie textu naspamäť (texty v rozsahu 3-6 min)

Kategórie:

- 16-25 rokov - poézia a próza

- nad 25 rokov - poézia a próza

Príďte s nami spoločne prežiť krásny umelecký zážitok s poetickým slovom

-MH-

Pozvánky na podujatia v Ilave

22.2.2009 nedeľa o 16.00 hod.
KUBO – premiéra veselohry Jozefa Hollého v podaní členov DS Malá múza a FS Strážov v spolupráci s DS Hugo a Pod vežou.

24.2.2009 utorok od 16.00 – 24.00 hod.
16.00 hod. Fašiangový sprievod ulicami mesta.
(FS Strážov, DS Hugo, DS Malá múza, DS Pod plachtou)
19.00 hod. ĽUDOVÁ VESELICA v DK Ilava so skupinou Melody, tanec, občerstvenie.
23.30 hod. POCHOVÁVANIE BASY v DK.

27.2.2009 piatok o 17. 00 hod.
Vernisáž výstavy obrazov Boženy Slávikovej.
Členka Klubu výtvarníkov pri DK Ilava, učiteľka výtvarnej výchovy a slovenčiny na ZŠ Ilava má v DK svoju prvú samostatnú výstavu.

28.2.2009 sobota od 9.30 do 16. 30 hod.
Kurz olejomaľby vedie Mgr. Alena Teicherová.

3.3.2009 utorok o 15.30 hod.
Zasadnutie mestského zastupiteľstva v sále DK, pozývame občanov nášho mesta.

8.3.2009 nedeľa o 15.00 hod.
Stretnutie členiek Únie žien Slovenska ZO Ilava
pri príležitosti MDŽ na 2. poschodí DK.

8.3.2009 nedeľa o 16.00 hod.
Milka Zimková v monodráme Katarína Veľká
Venuje mesto Ilava ženám, ale i širokej verejnosti k MDŽ.
Vstup voľný.

10.3.2009 utorok od 9.00 hod. – 12.00 hod.
Vansovej Lomnička – obvodné kolo súťaže v umeleckom prednese poézie a prózy. Poriada Únia žien Slovenska, propozície v samostatnej pozvánke.

12.3.2009 štvrtok o 10.00 hod.
Beseda so spisovateľom Romanom Bratom.
Pre žiakov ZŠ poriada mestská knižnica.

20.3.2009 piatok o 17.00 hod.
Výtvarné spektrum / regionálne kolo / - vernisáž výstavy.
Súťažná prehliadka neprofesionálnej výtvarnej tvorby výtvarníkov od 15 rokov - okresov Považská Bystrica a Ilava. Súťažné práce treba priniesť do DK Ilava, propozície súťaže nájdete na www.ilava.sk a vo vývesných skrinkách mesta.
Víťazné práce postupujú na krajskú prehliadku do Trenčína.
Poriada Považské osvetové stredisko v spolupráci s DK Ilava.

29.3. nedeľa 2009 od 10. 00 hod.
Chovateľská prehliadka poľovníckych trofejí + sprievodné podujatia.
V pondelok 30.3.2009 podujatie pokračuje pre školy.

Na marec tiež pripravujeme výstavu knižných ilustrácií + besedu pre deti do vestibulu DK, mestská knižnica pripravuje predajnú výstavu nových kníh pri príležitosti mesiaca knihy.

Viac informácií vždy na **www.ilava.sk**

Zdravie naše každodenné

PREVENCIA so z.p. Apollo

S nárastom civilizačných či iných vážnych ochorení sa jej v súčasnosti venuje čoraz väčšia pozornosť, napriek tomu sa výsledky osvety dostavujú len veľmi pomaly. Len zdravý človek môže žiť plnohodnotný život, a preto by starostlivosť o zdravie mala byť prirodzená. Štatistiky odborníkov a zdravotných poisťovní však stále potvrdzujú, že navštevovať preventívne prehliadky sme si ešte nezvykli a prevencia sa stáva prirodzenou súčasťou nášho životného štýlu len veľmi pomaly. Či už je to výhovorka na nedostatok času, nezáujem alebo strach z možného odhalenia ochorenia. Treba mať na pamäti fakt, že včasná diagnostika a odborná pomoc nám v mnohých prípadoch doslova môže zachrániť život. Aj z tohto dôvodu by sme si mali rozmyslieť, či si nájdeme na prehliadky čas. Napríklad výsledky základnej preventívnej prehliadky môžu signalizovať vysoký krvný tlak, ochorenie srdca, cukrovku, zvýšený cholesterol, zápal močových ciest, chudokrvnosť, či včasné štádiá nádorových ochorení. Ten neovplyvní ani lekár ani zdravotná poisťovňa, pokiaľ my sami ponúkané možnosti nevyužijeme. Štatisticky vzaté máme až 70% zdravia vo vlastných rukách. Najdôležitejšie piliere zdravého životného štýlu sú zdravá výživa, pohyb, pozitívne myslenie, nefajčenie. Napr. srdce je sval a potrebuje, aby ste ho posilňovali. Ide to len jediným spôsobom – pohybom. Srdce sa vám odmení tým, že bude lepšie pumpovať krv, čím orgány dostanú viac kyslíka a budete mať viac energie. O tom, akými škodlivinami si fajčením mladí zahlcujú organizmus svedčia aj výsledky výskumov – oproti svojim rovesníkom majú mladí fajčiari spomalený rast až o pätinu. U fajčiarov sa rakovina pľúc vyskytuje 11-krát častejšie ako u nefajčiarov, tuhí fajčiari sú ohrození až 20-násobne. Riziko sa počíta balíčkovým rokom. Znamená to, ak fajčiar spotrebuje jednu krabičku denne po dobu jedného roka, po 20 balíčkových rokoch je akurát zrelý na rakovinu. Zvýšenie úmrtnosti fajčiarov oproti nefajčiarom sa najvýraznejšie prejavuje medzi 40. a 50. rokom života a klesá s postupujúcim vekom. Na Slovensku tvoria zhubné nádory pľúc asi 25% všetkých ochorení a jednu tretinu úmrtí na všetky nádory u mužov ročne.

Na aké preventívne prehliadky máme nárok zo zákona?

Základná preventívna prehliadka

Nárok na ňu má poistenec starší ako 18 rokov raz za dva roky, v prípade darcov krvi raz za rok. Prehliadku začne lekár rozhovorom, v ktorom sa sústredí na riziká vyplývajúce z rodinnej a osobnej zdravotnej anamnézy, pracovnej záťaže a životného štýlu. Prehliadka ďalej obsahuje vyšetrenie: všetkých orgánových systémov, kontrolu stavu očkovania, vyšetrenie pulzu a tlaku krvi, základné laboratórne vyšetrenia. Súčasťou vyšetrenia u mužov je palpačné vyšetrenie prostaty cez konečník, ak nebolo vykonané urológom, poistencom nad 50 rokov a u mladších jedincov s výskytom rakoviny hrubého čreva a konečníka v rodine sa vykoná vyšetrenie stolice na okultné krvácanie, poistencom od 19 do 20 rokov veku sa vykoná dychový test na Helicobacter pylori, ak nebol vykonaný gastroenterológom alebo detským gastroenterológom

Preventívna prehliadka detí u pediatra

- 9 prehliadok do 1 roku veku, z toho najmenej 3 prehliadky do troch mesiacov veku,
- 1 prehliadka vo veku 18 mesiacov,
- medzi 3 a 18 rokom veku 1 prehliadka za 2 roky.

Preventívna stomatologická prehliadka

Nárok na ňu majú všetci poistenci do 18 rokov raz za 6 mesiacov, nad 18 rokov raz za rok a 2 prehliadky tehotná poistenka. Obsahom prehliadky je podrobná prehliadka chrupu, parodontu, mäkkých tkanív ústnej dutiny, kontrola medzičelustných vzťahov a vzájomného postavenia zubov, zubných náhrad, dentálnej hygieny a hygienických návykov.

Preventívna gynekologická prehliadka

Nárok na ňu majú ženy nad 18 rokov alebo od prvého tehotenstva, a to raz ročne. Prehliadka je zameraná na vyhľadávanie a včasnú diagnostiku organických a funkčných porúch ženských pohlavných orgánov. Jej súčasťou je aj poskytnutie potrebného poradenstva v otázkach antikoncepcie, hormonálnej liečby, prevencie pohlavných chorôb, poučenie o zvýšenom riziku nádorových ochorení v súvislosti s ich výskytom v rodine.

Súčasťou preventívnej gynekologickej prehliadky je aj aktívne vyhľadávanie (skríning) rakoviny krčka maternice a prsníka.

Preventívna starostlivosť v materstve

Týka sa tehotných žien, ktoré majú na ňu nárok raz mesačne počas tehotenstva a raz za 6 týždňov po pôrode.

Preventívna urologická prehliadka

Raz za tri roky majú na ňu nárok muži od 50. roku veku. Zahŕňa komplexnú preventívnu urologickú prehliadku zameranú na včasnú diagnostiku onkologického ochorenia u mužov.

R. Miklášová
www.apollo.sk

FIN club
finclub international
www.finclub.sk

Viete, ako je na tom vaše srdce?

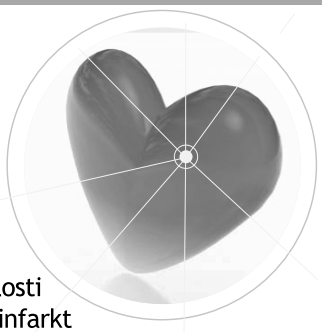

Choroby srdca a ciev sú najčastejšou príčinou úmrtia v Slovenskej republike. V súvislosti s týmito ochoreniami zomrie u nás až 54 % pacientov! Medzi najčastejšie diagnózy patria infarkt myokardu, angina pectoris, vysoký krvný tlak, ateroskleróza, mozgová mŕtvica...

Nečakajte na ortieľ a zasiahnite včas!
Finclub pripravil pre všetkých novú službu, a to určenie srdcovo-cievneho rizika, čiže možnosť dozvedieť sa „Aké zdravé je vaše srdce“! Tento program vám pomôže odhaliť riziko choroby, ktorá vás môže v budúcnosti ohroziť.

Odmeňte svoje srdce
- **Navštívte nás 18. marca 2009 od 9.00 - 16.00 hod. v DOME KULTÚRY v ILAVE v zasadačke na 1. poschodí.**
- Bude pre vás pripravený kompletný Kardioprogram, v ktorom vám poradíme ohľadom úpravy životného štýlu.

Myslite na seba skôr, ako bude neskoro! Nebude vás to nič stáť - iba váš čas. Ale informácie, ktoré získate, budú mať pre vaše zdravie cenu zlata. Ako hovorí básnik: *„Zdravie nie je všetko, ale všetko je nič, pokiaľ nemáme zdravie.“* Těšíme sa na vás!

Z umeleckých príspevkov

Cesta lásky

Moju lásku k tebe
len ťažko vyjadriť slovami.
Aj keď cestu nenašli sme k sebe,
láska raz príde sama za nami.

Aj keď chodník jej bude neraz haditý,
aj keď veľa prekážok jej v ceste bude stáť,
aj keď niekedy chuť zastaviť sa bude mať,
ty budeš v mojom srdci navždy ukrytý...

Sú...

Sú slová, ktoré neboli vyslovené,
sú lásky, ktoré boli utajené.
Sú spomienky, na ktoré sa ťažko spomína,
no žijeme, aj keď možno veľa ľudí nás preklína.

Sú tváre, ktoré sú nám známe,
sú sny, ktoré niekedy sa plnia.
Sú ľudia, na ktorých radi spomíname,
aj keď niektorí sa časom menia...

Človek - pilot života

Keď sa ťa spýta život,
či si s ním spokojný,
ty buď naďalej jeho pilot,
aj keď čakajú ťa ťažké dni.

Aj keď ti život zráta
všetky rany na duši,
aj tak ho ber ako kamaráta
a on ti ešte dlho poslúži.

Autor: Lucia Ž. /15 r./

Kúzlo zimy, Foto: M. Hrubý

Pohľad na Ilavu z konca 19. storočia, fotoarchív Trenčianskeho múzea.

Vyhodnotenie okresného kola súťaže Európa v škole

Okresné kolo výtvarnej a literárnej súťaže Európa v škole sa konalo 16.2. 2009 v CVČ Ilava a zúčastnili sa ho ZŠ Pod hájom Dubnica nad Váhom, ZŠ CI. Dubnica nad Váhom, ZŠ J. Kráľa Nová Dubnica, ZŠ Horná Poruba, ZŠ Ilava Medňanská, ZŠ sv. D. Sávia Dubnica n/V a ZŠ Mikušovce. Vo výtvarnej časti sa prezentovalo 52 výtvarných prác. Odborná porota posúdila kvalitu a vybrala najkvalitnejšie práce, ktoré postupujú do celoslovenského kola.

I. kategória – výtvarná časť
Kristína Marušincová ZŠ s MŠ CIII. Dubnica nad Váhom
Timea Čupanová ZŠ s MŠ CIII. Dubnica nad Váhom
Michaela Kvašňovská ,Terézia Kučová ZŠ s MŠ CI. Dubnica nad Váhom
Alexandra Ľachká ZŠ s MŠ CIII. Dubnica nad Váhom

II. kategória – výtvarná časť
Kolektív žiakov- Matej Červenka..., ZŠ Pod hájom Dubnica n/V
Denis Ožvalda a Robert Štepán ZŠ s MŠ Pod hájom Dubnica n/V
Sophia Jurigová a Petra Gergelyová ZŠ s MŠ CI. Dubnica n/V
Laura Brunayová a Andrea Vančová ZŠ Pod hájom Dubnica n/V

III. kategória – výtvarná časť
Denisa Dubničková ZŠ s MŠ Pod hájom Dubnica n/V
Kevin Gerát ZŠ s MŠ Pod hájom Dubnica n/V
Soňa Mládková ZŠ CIII. Dubnica, Pod hájom
Nina Baginová ZŠ Medňanská Ilava
Kolektívna práca ZŠ s MŠ Pod hájom Dubnica n/V
Multimediálna práca ZŠ Ilava Medňanská

I. kategória – literárna časť
Juraj Bittera ZŠ s MŠ Pod hájom Dubnica nad Váhom
Barbora Hrachovcová ZŠ s MŠ Pod hájom Dubnica nad Váhom

II. kategoria – literárna časť
Filip Jendrol ZŠ Ilava Medňanská
Libor Jantošovič ZŠ s MŠ Pod hájom Dubnica nad Váhom
Lukáš Druso ZŠ sv. D. Sávia Dubnica nad Váhom

III. kategória –literárna časť
Andrej Figúr ZŠ s MŠ Pod hájom Dca
Soňa Mládková ZŠ s MŠ Pod hájom Dca
Michaela Bohmanová ZŠ s MŠ CI. Dca

Všetkým postupujúcim držíme palce na celoslovenskom kole.

Dôkazom toho, že úroveň prác bola vysoká, je dielo „Sokrates“, ktoré napísal iba 12 ročný Filip Jendrol zo ZŠ Ilava.

SOKRATES – Filip Jendrol

Pred niekoľkými mesiacmi sme sa na dejepise učili o Grécku. Zrak mi náhodou zablúdil na okraj jednej strany učebnice, kde bolo veľkými písmenami napísané SOKRATES. Hneď pod ním boli nudné poučky, že sa celý život učil a prišiel k záveru: „Viem, že nič neviem.“ Smutné.

Človek trávi celý život študovaním a nakoniec ho toľké vedomosti o zmysle života prinútia povedať túto vetu. Bol oveľa múdrejší ako celá naša trieda. Napriek tomu si každý v nej šomre: „Ja viem všetko“.

Prečo je to tak? Ako je to možné? Odpoveď je jednoduchá. Ľudia, ktorí majú veľa vedomostí, dlho rozmýšľajú a nakoniec dospejú k názoru, že nič nevedia.

A to donútilo zamyslieť aj mňa. Pre dobré veci. Nie som žiadny stredoveký mudrc. Po všetkých tých cestách v sivej hmote som dospel k názoru číslo jeden. Jednoducho všetkých podelíme do dvoch tried. Prvá trieda, tí čo vedia všetko, Druhá trieda, tí čo nevedia nič. V prvej triede by boli hlúpi, čo si myslia, že sú múdri a v druhej triede múdri, čo si myslia, že sú hlúpi... Načo je komu múdrosť, keď ju nevie presadiť. Dostali by sme len hlúpych múdrych a múdrych hlúpych.

Nápad číslo dva. Každé dieťa by sa malo naučiť čítať, písať a počítať. To stačí. Nikto sa nebude zaoberať zmyslom života a koncom sveta. Namiesto toho si budú priemerní ľudia s chuťou užívať život. Klesne počet samovrážd a každému sa bude žiť ľahšie.

Na záver by som chcel dodať, že som na svete rád. Možno sa mi tento nápad niekedy podarí presadiť. Všetkým sa chcem poďakovať. Ako vidíte, ja už písať viem... -DI-

Človeče, nehnevaj sa!

CVČ Ilava usporiadalo v piatok, 30. januára 2009, cez polročné prázdniny, súťaž v spoločenskej hre Človeče, nehnevaj sa! Súťaž bola určené pre deti ZŠ, aj keď v čase vysvedčení by sa hádam viac hodila pre ich rodičov. Deti sa snažili panáčikov čo najrýchlejšie dostať do svojich domčekov za každú cenu a veru, keď sa stalo, že súper ho vyhodil takmer pred domčekom, k hnevu veľa nechýbalo. Nakoniec sme však všetko zvládli bez zvady a hádky a „dohádzali" sme sa ku konečnému výsledku.

1. miesto Natália Eliašová
2. miesto Katarína Jarníková
3. miesto Emma Šúkalová

Víťazkám k diplomom a cenám, ktoré venovalo CVČ Ilava pridávame srdečnú gratuláciu.

-DI-

Poďakovanie rybárov

Výbor obvodnej organizácie Slovenského rybárskeho zväzu aj touto cestou ďakuje p. primátorovi Ing. Štefanovi Daškovi i celému Mestskému zastupiteľstvu v Ilave za viacročnú aktívnu podporu našej organizácie a záujem o jej dobré výsledky najmä v oblasti športového rybolovu, rekreačnej činnosti, ako aj nemalom podiele na zdravej výžive obyvateľstva.

Mimoriadne si ceníme spoluprácu a aktívnu účasť pri výchove mladej generácie v našich krúžkoch mladých rybárov, ktoré každoročne navštevuje cca 70 detí vo veku od 6 do 14 rokov. V poslednom čase sme zaznamenali zvýšenú spoluprácu aj v našej brigádnickej činnosti, ktorá je zameraná na údržbu nám zverených potokov, rybníkov a zdravé životné prostredie.

Ako jedna z najpočetnejších a najaktívnejších neziskových organizácií si vysoko vážime všetko, čím ste sa pričinili o naše dobré výsledky a spokojnosť takmer 350 člennej základne, no najmä tých členov, ktorí pochádzajú v počte cca 70 občanov z nášho mesta.

Na základe uvedených skutočností, sa výbor na svojom zasadnutí jednohlasne rozhodol udeliť Vám pri príležitosti 60. výročia založenia rybárskeho spolku v Ilave jedno z našich ocenení, a to ODZNAK TRETIEHO STUPŇA „ZA ZÁSLUŽNÚ A OBETAVÚ PRÁCU V RYBÁRSTVE".

S pozdravom „Petrov zdar!", Ján Sloboda predseda ObO-SRZ č. 3

Slovenský rybársky zväz ObO-Ilava
UDEĽUJE
ČESTNÝ ODZNAK
III. STUPŇA
Mestskému úradu v Ilave
ZA ZÁSLUŽNÚ A OBETAVÚ PRÁCU
V RYBÁRSTVE
V Ilave DŇA 17.2.2009
PREDSEDA

Bedmintonový turnaj

V sobotu 7.2.2009 sa uskutočnil celoslovenský turnaj v bedmintone najmladších chlapcov a dievčat do 11 rokov GRAND PRIX-A-U-11.

Zažili sme celodenný maratón zápasov v dvojhrách, štvorhrách a zmiešanej štvorhre.

VÝSLEDKY:

DVOJHRA CHLAPCI:
1. Horák Adam - Sokol Ilava
2. Ludík Martin - BK MI Trenčín
3-4. Šmatlák Richard - Družst.Klenovec
3-4.Vavrík Ondrej - M-šport Trenčín

DVOJHRA DIEVČATÁ:
1. Hrušková Monika - Družst.Klenovec
2. Mertanová Hanka - CEVA Trenčín
3-4. Morvayová Maťa - Lokomotíva Bánov
3-4. Pavlíková Sára - BK SSK Široké

ŠTVORHRA CHLAPCI:
1. Horák A. - Horák J. - Sokol Ilava
2. Pevný - Martinský - BK ZŠ Hnúšťa
3-4. Ludík - Kožár - BK MI Trenčín
3-4. Vladár - Meliš - BK MI Trenčín

ŠTVORHRA DIEVČATÁ:
1. Hrušková - Pavlíková Klenovec - Široké
2. Mertanová - Gajková CEVA TN - BK ATU Košice
3-4. Morvayová - Mančusková Lokomotíva Bánov
3-4. Orlovská - Drotárová BC Prešov - Lok. Košice

ZMIEŠANÁ ŠTVORHRA:
1. Hrušková - Šmatlák Družst.Klenovec
2. Mertanová - Vavrík CEVA TN - M-šport TN
3-4. Ludík - Drotárová BK MI TN - Lok. Košice
3-4. Horák A. - Mančusková Sokol Ilava - Lok.Bánov

Z nášho oddielu BO TJ SOKOL ILAVA sa turnaja zúčastnili:
Adam Horák, ktorý potvrdil svoje 1.miesto v slov.rebríčku.
Ninka Klačková, ktorá zatiaľ naberá skúsenosti a nastúpila tesne po chorobe. Teší nás vydreté trojsetové víťazstvo nad Tarcalovou z PBA Prešov. Štvorhry nehrala.

A najmladší, nielen v Ilave ale celkovo v kategórii, **Kubko Horák** v dvojhre statočne bojoval, a prehral, no všetko si vynahradil v štvorhre, kde aj vďaka svojmu staršiemu bratovi získal svoju 1. zlatú medailu.

Turnaj sa veľmi vydaril. Trochu nás mrzí, že si viac Ilavčanov nenašlo cestu do športovej haly Sokola. O to viac sa budeme snažiť v Ilave propagovať tento úplne nový, krásny dynamický šport - bedminton.

-MH-

Florbalový turnaj

Deň 13. 2. 2009 bol plný očakávania pre 70 študentiek stredných škôl z Ilavy a blízkeho okolia, ktorí prišli do Ilavy súťažiť vo florbale. Súťažiace bol povzbudiť aj primátor mesta Ing. Štefan Daško. Aktívne sa zaujímal o hru a bol potešený, že mládež využíva zmysluplne svoj voľný čas. Nebola núdza o publikum, ktoré sa zaujímalo o každučký zápas. Diváci mali medzi súťažiacimi svojich favoritov, ktorých každý úspech odmenili potleskom a hlasitým radostným výkrikom. Radosť z hry bolo vidieť v každom zápase. Hralo sa systémom každý s každým. Tento turnaj sa uskutočnil pod záštitou Mesta Ilavy a jeho športového referátu pod vedením Bc. Anny Bakošovej, v spolupráci ZŠ Medňanská - Ilava.

Pozvanie prijali študentky z týchto škôl: Gymnázium Nová Dubnica, SOŠ Pruské, OA Ilava, SPŠ Dubnica nad Váhom.

Konečné umiestnenie:

1. OA Ilava
2. SOŠ Pruské
3. SPŠ Dubnica nad Váhom
4. Gymnázium Nová Dubnica

Víťazovi gratulujem a veríme, že pohár primátora mesta Ilavy im bude pripomínať, že obhájili aj v tomto ročníku svoje minuloročné víťazstvo.

Seriál o mužstvách MLMF Ilava – 3. diel

Nakoľko sa skončila jesenná časť MLMF Ilava, na nasledujúce zimné mesiace som pripravil pre priaznivcov športu a hlavne futbalu 4-dielny seriál o doterajšom účinkovaní našich mužstiev v aktuálnej sezóne MLMF 2008/09. Na úvod treba poznamenať, že to len môj osobný pohľad na celé dianie súťaže, ktoré som získal monitorovaním mužstiev počas svojich miniligových zápasov. V tomto čísle mesačníka si predstavíme nasledovné mužstvá MLMF Ilava: IL Sport, Builders a Eurošrot.

IL Sport

Aktuálne umiestnenie v tabuľke: 9. miesto

Priemerné umiestnenie v tabuľke: 8. miesto

Počet dosiahnutých/inkasovaných gólov: 65 gólov/92 gólov

Najdlhšia séria po sebe vyhratých/prehratých zápasov: 2 zápasy/4 zápasy

Najlepší strelec mužstva: Ševela Miloš – 15 gólov (23. miesto v tabuľke všetkých strelcov)

Mužstvo IL Sportu bolo niekoľko sezón spätne vždy považované za „outsidera" súťaže MLMF Ilava. V tohtoročnej sezóne je to však úplne inak. Nielen, že podstatne omladili celé mužstvo, ale do IL Sportu prišlo veľa nových mladých a nadaných futbalistov (Miloš Ševela, Lukáš Púček, Marek a Milan Dohňanský či Patrik Kršák). To nenechalo na seba dlho čakať a IL Sport začal svojimi výkonmi na ihrisku prekvapovať súperov. Výhra s Kozákmi, s Las Belas či remíza s Eurošrotom to len potvrdzuje. Mužstvo v tomto zložení však iste nemá ambície zostať v dolnej časti tabuľky, ale postupne sa prepracovávať vyššie. Bodový rozdiel mužstiev nachádzajúcimi sa pred nimi je malý. To sú skutočnosti, ktoré treba brať do úvahy a ak mladí hráči budú pravidelne nastupovať na zápasy, je veľká pravdepodobnosť, že sa dočkáme vynikajúceho konečného výsledku v celkovej tabuľke v porovnaní s predošlými sezónami MLMF Ilava.

Horný rad zľava: Vraník Michal, Dohňanský Milan, Púček Lukáš, Dohňanský Marek, Ševela Miloš, Ondraščin Peter ml.
Dolný rad zľava: Ondraščin Ľubo, Kršák Jozef, Kršák Miroslav, Schvantner Radoslav, Ondraščin Maťo

Seriál o mužstvách MLMF Ilava – 3. diel

Builders

Aktuálne umiestnenie v tabuľke: 9. miesto
Priemerné umiestnenie v tabuľke: 9. miesto
Počet dosiahnutých/inkasovaných gólov: 62 gólov/137 gólov
Najdlhšia séria po sebe vyhratých/prehratých zápasov: 2 zápasy/5 zápasov
Najlepší strelec mužstva: Pružinec Braňo – 18 gólov (14. miesto v tabuľke všetkých strelcov)

Mužstvo Builders sa zapojilo do súťaže MLMF Ilava pred niekoľkými rokmi a za toto krátke obdobie dosť výrazne zmenilo zostavu. V súčasnom ročníku MLMF patrí medzi mužstvá s najnižším vekovým priemerom. Aj keď začiatok sezóny vyzeral sľubne, odchody Jozefa Tomanicu do Long Islandu a minuloročného najlepšieho strelca Andreja Pagáča do Silveru Arrows, výrazne oslabili mužstvo. Príchod nových hráčov sa ešte dostatočne nezosúladil s ostatnými a zohratosť preto ešte nie je na takej úrovni, aby to prinieslo požadované ovocie. K tomu prispeli samozrejme i dlhodobé zranenia niektorých stabilných hráčov. Aj keď mužstvo Builders nepatrí v súčasnosti k popredným mužstvám ilavskej miniligy, treba tu výrazne vyzdvihnúť nekonfliktnosť mužstva počas zápasov. Uvidíme, či tento mladý kolektív hráčov sa viac zohrá a určitým spôsobom pri vhodnej taktike a svojom potenciáli potrápia mužstvá v nastávajúcej časti sezóny.

Horný rad zľava: Schiller Michal, Pagáč Andrej (Silver), Masár Vladimír, Gašpar Boris, Sabadka Tomáš.
Dolný rad zľava: Klobučník Michal, Zermegh Tomáš, Pružinec Branislav, Mihálik Jozef (ležiaci).

Eurošrot

Aktuálne umiestnenie v tabuľke: 3. miesto
Priemerné umiestnenie v tabuľke: 4. miesto
Počet dosiahnutých/inkasovaných gólov: 104 gólov/39 gólov
Najdlhšia séria po sebe vyhratých/prehratých zápasov: 5 zápasov/2 zápasy
Najlepší strelec mužstva: Krcheň Jozef – 21 gólov (9. miesto v tabuľke všetkých strelcov)

Eurošrot je mužstvo, ktoré v posledných sezónach MLMF Ilava výrazne vzbudilo rešpekt pred ostatnými súpermi. Spolu s Kozákmi patria medzi mužstvá, ktoré majú najstabilnejší a nemenný káder. Tu možno potvrdiť výraznú, po rokoch narastajúcu zohratosť hráčov, ktorá na seba nenechala dlho čakať a posledné roky Eurošrot stále bojuje o titul ilavskej miniligy. Je to jedno z mála mužstiev, ktoré má - ak zoberieme počet inkasovaných gólov - najlepšiu obranu. K tomu prispievajú i výborné výkony brankárov tohto mužstva. Aj keď v počiatkoch sezóny zaváhali s Kozákmi, postupne sa prepracovali do horných priečok tabuľky. Ich vzájomné súboje s momentálnym lídrom sezóny Aquatecom, sú skutočne veľmi atraktívne i pre samotných divákov. Uvidíme, či si túto momentálnu dobrú formu prenesú i do jarnej časti sezóny a pri zdolaní silných súperov, ktorými tohtoročná súťaž MLMF Ilava disponuje, si odnesú dlho očakávaný titul.

Horný rad zľava: Remenár Peter, Kolman Ľubo, Vanko Daniel, Vavro Ján, Klabnik Ján, Kolman Daniel.
Dolný rad zľava: Daško Michal, Geljen Peter, Stratený Michal, Masár Vladimír, Krcheň Jozef

Bc. Michal Klobučník

ILAVSKÝ MESAČNÍK
Kultúrno-spoločenské noviny obyvateľov mesta Ilava. Vydáva Mestský úrad Ilava. Adresa redakcie: Dom kultúry Ilava, Ul. Farská. Tel.: 042 44 555 70-2. Redakčná rada: E-mail: pajankova@ilava.sk, toman@ilava.sk, skvaro@ilava.sk, tomasova@ilava.sk. KK pri MZ Ilava v zložení: Viola Bakošová - predseda, členovia: Mgr. Ružena Hromádková, Mgr. Božena Sláviková. Korektúra: Mgr. Magdaléna Kobzová. Tlač: ASSA, spol. s r.o. Púchov. Číslo povolenia: SK OMT - 16. Rozširuje DK Ilava. Náklad: 1 000 ks. Uverejnené príspevky sa nemusia zhodovať so stanoviskom redakcie. Vyhradzujeme si právo na výber, krátenie a redakčnú úpravu príspevkov.